

Fra elev til studerende

CASE: Syddansk Universitetsbiblioteks tiltag over for gymnasierne i Region Syddanmark.

Af Tonny Hornbæk, Syddansk Universitetsbibliotek toh@bib.sdu.dk og Thomas Kaarsted, Syddansk Universitetsbibliotek thk@bib.sdu.dk

Efter gymnasireformen i 2005 skal eleverne modnes til at være studerende og tænke tværfagligt og videnskabeligt. Kravene til kvalificeret informationssøgning er skærpet markant, og det har vi mærket vi på Syddansk Universitetsbibliotek (SDUB), hvor der har været øget efterspørgsel på vejledning. Dertil kommer, at overgangsfrekvensen til de videregående uddannelser i det syddanske er særlig lav, og studie- og informationskompetence – også i gymnasieskolen – løbende er til debat. Så på SDUB var vi ikke i tvivl om, at her var et område, vi burde prioritere.

En udfordring med to spor

Det viste sig hurtigt, at arbejdet indeholdt to spor:

- Den konkrete vejledning, undervisning og aftaler med enkelte gymnasier/klasser.
- Større projekter og partnerskaber – ud fra deisen at der findes kompetencer mange andre steder (og i erkendelse af at SDUB meget vanskeligt kan og skal understøtte alle gymnasier i regionen).

Vi er kommet langt, navnlig taget i betragtning at gymnasieskolen er en kompleks verden at arbejde i med mange forskellige aktører, og vi oplever stor lydhørhed mange steder.

Best practice

Hvad det første spor angår, lavede vi en ”best practice” med læringsmål, som ligger i klar forlængelse af dem, vi har udviklet til vores ’egne’ studerende. Målet er at give eleverne nogle værktøjer til kvalificeret informationssøgning og øge deres bevidsthed omkring problemerne med plagiering. Her er det oplagt at inddrage de erfaringer, som folkebiblioteker, gymnasiebibliotekarere og -lærere har.

SDUB har pt. formaliserede samarbejder med fire gymnasier, hvor vi søger at understøtte gymnasiebekendtgørelsens store opgaver. Desuden har vi afholdt ca. 50 1½ times sessioner med efterfølgende spørgetimer. Dette har afspejlet sig i et øget antal indmeldelser og en øget brug af vores book-en-bibliotekar-ordning.

Samlet er der et stort behov, og målet er i 2010 at udvide med 3-5 nye gymnasier.

Overblik og partnerskaber

Overordnet set er billedet mere mudret. På nogle gymnasier er der gode tilbud – bl.a. i samarbejde med folkebibliotekerne – andre steder er der ingenting.

Samlet er det dog svært at få overblik, og vi arrangerede derfor i marts en temadag om studiekompetencer på gymnasieområdet, hvor ca. 65 engagerede biblioteks- og gymnasieansatte deltog.

Målet var at få identificeret nogle fremadrettede temaer og indsatsområder.

Der var mange input, se faktaboks. Her skal nævnes fire konkrete forslag:

- Et fælles skelet eller en best practice for informationskompetence på gymnasieområdet.
- Etablering af et netværk i Region Syddanmark som kan dagsordensætte temaer og videndeling, identificere mulige projekter og påvirke den nationale udvikling.
- En evalueringspraksis for de baser og ressourcer, der findes i diverse licenspakker.
- Et samlet ressourceforsyningsprojekt eller -praksis for sektoren, idet der synes at være meget store forskelle, ikke alene nationalt og regionalt, men også kommunalt.

Se ideerne fra temadagen 'Fra elev til studerende' på www.sdu.dk/bibliotek/temadag

Tværfaglig vinkel

I april lavede SDUB derudover et pilotprojekt sammen med IFPR/Gymnasiepædagogik på SDU og Odense Katedralskole. I alt 100 elever plus lærere fik af en gruppe SDU-forskere fagligt informative oplæg med bud på, hvordan man lave en tværfakultær behandling af en problemstilling. I forlængelse heraf gav SDUB eleverne mulighed for at opleve et levende ressourcecenter, hvor de kunne afprøve ideer og indsamle materialer, og ikke mindst fik mulighed for at tilegne sig nogle værktøjer. Af evalueringerne fremgik det, at halvdelen af eleverne ville benytte SDUB igen. Derfor søger vi nu at udbrede dette tiltag til gymnasier i hele regionen.

So far – so good?

Samlet mangler der herhjemme i vores optik en samlet tilgang til bibliotekernes rolle i forhold til studie- og informationskompetence. Der er flere gode tiltag, gymnasierne er kommet med i DEFF og mange har fornuftige licenspakker. Men lige nu oplever danske gymnasielever meget forskellige tilbud, om nogle overhovedet – bortset fra Google og Wikipedia, som hver især rummer muligheder og begrænsninger.

I den forbindelse kan en kobling mellem lærerne og bibliotekarer være central, hvilket fx indgår i det projekt som DPU, IVA og DEFF har sat i søen. Det er i sig selv en svær øvelse. Hertil kommer det didaktiske aspekt, hvilket vi også vil arbejde med.